

INLÄMNAD SVAR FRÅN FASTIGHETSÄGARE OCH AV BEGÄRDA FÖRENINGAR PÅ KOMMITTÉENS FRÅGOR INFÖR DISKUSSIONSMÖTE 25.9.2015

	FRÅGOR				
	1. Vad skulle höja centrums attraktivitet för boende / verksamheter / besökare?	2. Vilka parkeringslösningar skulle stöda utvecklingen bäst för boende / arbetande / besökare?	3. Hur kunde alla inkluderas i planeringen av och i aktiviteterna i centrum?	4. Vilken betydelse har de gröna rummen, en grön stad, bilfrihet och "de mjuka värden" i centrum?	5. Hur ser centrum ut 2030, vilka verksamheter finns i centrum då?
Sten Sundman	Hellre höga hus. Vi bygger två hus i Mariehamn. Ett 5-vånings 5x100 m ² =500 m ² . Ingen parkeringsyta. Ett 10-våningshus 10x50 m ² =500 m ² . Ljusare, soligare, luftigare som automatiskt ger ett tillskott om 50 m ² parkeringsyta.				
Stiftelsen Securitas	<ul style="list-style-type: none"> ●Det skall finnas bostäder i centrum-för alla åldrar. ●Ett livligt gatuliv, långa öppethållningstider för affärer och restauranger-och öppet också under veckosluten. ●Mera aktiviteter kvällstid. Hur blev det med Alandica som "ålämningarnas nya vardagsrum"? ●Bra planering och trygga och lättframkomliga vägar för den lätta trafiken. ●Öka antalet våningar för hus i centrum med tanke på fler bostäder. (Se modell Vasa stad! bredare våningar i gatuplan och våning 1, medan husen smalnar uppåt för mera luft och ljus.) 	<ul style="list-style-type: none"> ●Vi tror inte på ett bilfritt centrum. Se gärna över parkeringstiderna i olika parkeringshus, de är alltför korta och platserna står tomma dagtid. ●Enkelriktiga gator. Det ger tryggare trafik och flera parkeringsplatser. Då kan trottoarbredden ökas t.ex. med tanke på restaurangernas uteserveringar eller den lätta trafiken. ●Kran kravet på parkeringsplatser ses över vid nybyggnation av t.ex. bostadshus? 	<ul style="list-style-type: none"> ●Stadens arbetsgrupp borde ha fortlöpande kontakt och diskussion med invånarna under planeringens gång. ●Bilda kvartersföreningar (kvarter då i lite vidare bemärkelse) som intresserar sig för just sitt närområde. (Kan också bidra till punkt 1) 	<ul style="list-style-type: none"> ●Enormt stor betydelse. Staden har fina och unika grönområden. De skall tas väl omhand, vårdas och utvecklas. Grönområdets är "stadens lungor". Mariehamn skall fortsätta att vara en grön stads med många mjuka värden (Också fråga 1.) 	<ul style="list-style-type: none"> ●Mycket boende, "dubbelt" så många som idag. ●Många intressanta affärer. ●Livlig gatubild och många aktiviteter. ●Många nya arbetsplatser. ●Då är generalplanen för Mariehamn sedan många år tillbaka fastställd och juridiskt bindande.
Nann Sommarström	<p>Mariehamn skapar tydliga entréer. Den lilla stadskärnan saknar visuella inbjudande markörer. Förutsättningar för ett rikt gatuliv i centrum är tre komponenter tillsammans; den närvarande handeln, olika kulturella verksamheter och lättillgängliga förskönande gatustråk. Försköna med hjälp av det gröna byggnadselementet. Ta hand om de potentiella centrala fickparkerna och uppmuntra att försköna innergårdarna. Använd i det offentliga lokala material det ger identitet, lokala arbetstillfällen och en långsiktig hållbarhet. Undvik asfalt i city - inför lokal marksten i alla korsningar. Det behövs också en liten stadskärna, ett utvecklandet av gaturummet, med en plats där en del av stadens historiska grund kan få möta något nytt med stil och mänsklig skala. Låt småstadens charm och mänsklig urbanitet vara riktmärket för det är mer unikt.</p>	<p>Ett ordentligt parkeringshus för både en boendedel och besökare med längre och valbara parkerings-tider för 3 h är för kort och medför onödigt körande i stan p.g.a. omplacering av bil då tiden går ut. Anslut aktivt med cykel- och gångstråk till alla parkeringshus för att främja att man kan ta cykeln med på bilen till stan eller ha tillgång till låncyklar så att man kan välja att cykla sista biten och på det sättet minska ner på bilkörningen även om man kommer från landet.</p> <p>Det är ohållbart att kräva parkeringsplatser för alla i en liten stad när befolkningen ökar och för ett hållbart samhälle. Staden kan aktivt arbeta för en förändrad bilkultur genom att ge företrädare för cyklister och gående i absoluta city. Om gaturummet är intressant manar det till lust att gå och röra sig i staden även under vinterhalvåret. Lyft fram hälsoaspekten likväl som miljöaspekten. Visa på goda exempel på kreativa lösningar från t.ex. Köpenhamn.</p>	<p>Bjud in till öppna dialogmöten från allmänheten. Arbeta för en mer aktiverande dialog, koppla på en introducerande föreläsning, ett bildspel, musik... Bjud gärna in på andra platser än stadshuset, prova utomhus. Var på plats där det händer genom mindre event. Engagera skolorna med hjälp av lärarna i korta, enkla projekt om stadsbyggnad. Arbeta tematiskt månatenligen under en period med ett fastslaget tema för att få fram synpunkter och goda idéer.</p>	<p>De är helt avgörande för att centrum skall verka inbjudande. Det gröna, kulturella och aktiva är citys starka sida till skillnad mot det som ett köpcentrum kan erbjuda. Folk vill se folk för att må bra. Som besökare och stadsinvånare är det här oerhört attraktivt för där syns den lokala prägel. Generellt, skilj inte på "mjuka" och "hårda" värdena, gör dem istället likställda i planeringen då de är lika viktiga för en lyckad stadsplanering.</p>	<p>Förhoppningsvis finns det ett starkt nav i staden med ett centrum med en förhöjd stadsmässighet vad gäller detaljeringen och aktiviteter. Det som innefattar dagens City kommer att behöva förstoras alltmer som befolkningen växer. Arbeta med det i visionerna redan nu och ta ut riktningen.</p>
Wiklöf Holding Ab	<p>Attraktivitet för Mariehamns centrum höjs (sannolikt endast) genom att planera för och tillåta en kraftig ökning av bekvämt och förmånligt boende iden absoluta stadskärnan.Om många människor bor på liten geografisk yta kommer automatiskt serviceformer av olika slag att söka sig till den miljön och skapa en utvecklingsspiral med allt fler boende som tar del av allt mer service och därmed skapar tillväxt och arbetsplatser.</p> <p>Att bo tätt skapar många/andra former av energieffektivitet och miljövänlighet. Det är helt enkelt billigare att värma och kyla när man gör det tillsammans. Det är lättare att hantera all kommunal service i en tätbefolkad miljö. Trafiken kan ordnas på helt andra sätt när det naturliga sättet att flytta sig i vardagen är till fots. Ex. får idén om bilpooler en naturlig bas.</p> <p>Mariehamn skulle med ett mycket tätbefolkat litet centrum i kombination med låga egnahemsområden och helt en oexploaterad, offentligt ägd strandlinje kunna vara ett verkligt föredöme för framtidens boende!</p> <p>OM man vill förverkliga en vision där många människor bor i centrala Mariehamn finns i princip två vägar. Antingen köper staden upp tillräckligt många tomter i centrum och bygger bostäder så som man vill ha dem. Bostäderna kan i sin tur antingen säljas till privata ägare eller hyras ut. Den ekonomiska risken finns då hos stadens nuvarande invånare. Eller så planerar staden i samråd med privata tomtägare sådan bebyggelse som tomtägarna upplever att ger förutsättningar för lönsamma byggprojekt. Den ekonomiska risken finns då hos respektive tomtägare. Om inget av dessa två alternativ genomförs kommer sannolikt inget byggande att ske i Mariehamns centrum och varje annan åtgärd blir i verkligheten ett onödigt slag i luften.</p> <p>Att planera så att privat bostadsproduktion i stor skala kommer igång torde i praktiken hänga på frågorna våningsantal och parkeringslösning. Det finns säkert många varianter på lösningar, men staden behöver acceptera det faktum att hus under åtta våningar med krav på underjordisk parkering av nuvarande mått inte verkar attrahera privata byggherrar.</p> <p>Att svara på de av kommittén ställda frågorna i detalj låter sig inte göras förrän man vet om staden vill planera för en rejäl förtätning av centrum. Vår tro är att attraktiviteten höjs, parkeringsfrågorna blir lättare att lösa och mjuka värden kan prioriteras om bebyggelse på en liten del av Mariehamns yta kan växa rejält på höjden. Om det finns en gemensam syn på att så är fallet deltar vi gärna i den framtida dialogen om hur det i praktiken kan förverkligas, så att alla parter intressen tillvaratas på ett bra sätt.</p>				

<p>Viking Line Abp gm. Anette Torstensson</p>	<ul style="list-style-type: none"> ●Ökat utbud av butiker och gärna butiker med lokala produkter och hantverk. ●Längre öppethållningstider på butiker, men även caféer och restauranger. Idag är söndagar under lågsäsong en utmaning för besökare att hitta öppet café. ●Flytta kontoren utanför stads kärnan. Nu får besökare fönstershoppa med främst banker, mäklare, frisörer. ●Förbättrad skyltning och infotavlor. ●Träden längs Esplanaden skulle behöva beskåras, då de tar bort mycket av solljuset. ●Ökad trevnad och bättre tillgänglighet längs strandpromenaden på östra utfarten. Västra hamnen har en fin strandpromenad, men majoriteten av besökare håller sig på östra sidan av staden mellan Lilla Holmen och Mariebad. Bygga sittplatser längs Slemmern så man kan sitta och titta t.e.x. på seglingstävlingar. ●Saluhall där försäljare av närproducerat skulle kunna erbjuda sina råvaror-inte bara någon timme lördag förmiddag-utan istället få igång en fungerande marknad typ som "Bondens egen marknad" i Stockholm eller Union Square ew York. ●Ha oftare events och olika andra happenings i centrum och kring torget. ●Hålla Julmarknaden stor med musik, uppträdande av Ålands lucia, tomtar, nissar, lokala hantverk, godsaker och drycker. ●Överlag få torget mer levande och hålla aktiviteter där,t.e.x. vintertid spola en isbana och ha musik. 	<ul style="list-style-type: none"> ●Befintliga parkeringar skyltas upp bättre-upplevs som t.e.x. parkeringen under biblioteket ofta har lediga platser så besökare kanske inte hittar dit. ●Parkeringen vid Lilla Holmen har båtförvaring för långt in på sommarsäsongen. Båtar som inte alls tas bort ska avlägsna och ägaren få ta kostnader + böter. Parkeringen behövs för kringliggande restaurangerna, men även för besökare till Lilla Holmen. 	<p>Genom denna enkät och inbjudan till diskussionsmöte ges tomtägarna en möjlighet att komma med förbättringsförslag som den tillsatta kommittén kan utvärdera och jobba vidare med.</p>	<p>Gröna rum/platser i en stad är av betydelse för såväl de lokala som turisterna. En rogivande plats för välbefinnandet och få möjlighet att varva ner och koppla av. Lilla Holmen skulle kunna vara en sådan oas. Promenadavstånd från centrum, men ändå borta från trafik och höga ljud. Underhållet av Lilla Holmen måste dock förbättras och mysfaktorn höjas. Paviljongen är vacker och kunde rustas upp (studerande få det som projekt) för att åter bli ett café. Vikigt att djuren hålls kvar och att barnens klätterskepp underhålls på stranden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ●Förhoppningsvis är centrum mer levande stad med färre kontor. ●Mer shop in shop-större öppnare butiker med flera aktörer under samma ta. ●En saluhall. ●Viktigt att hålla staden ren och fräsch med vackra planteringar och blommor.
<p>Ålands handikappförbund gm. Alexandra Favorin</p>	<p>Tillgängligheten är A och O för att få till ett funktionellt och trivsamt centrum. Ålands expert inom området, tillgänglighetskonsulten Filip Azam börde höras. God tillgänglighet gynnar alla, inte bara personer med funktionshinder, utan även äldre personer, personer som ska ta sig fram med barnvagn eller turister med bagage. Det borde finnas ett slätt stråk på kullerstensbeläggningen på gågatan. Höga trottoarkanter borde lyftas bort. Butikskyltning på trottoaren som förhindrar framkomligheten och försvårar för personer med synnedsättning borde undvikas. En budgetpott borde årligen avsättas som näringsidkare kunde söka för att tillgänglighetsanpassa sina lokaler. Gågatan borde förlängas. Naturliga mötesplatser och fler sittplatser på befintliga torg, gator. Fler lektyor och lekredskap för barn i gatubilden. En saluhall. Fler småbutiker och uteserveringar. En isrink. Ett bokcafé.</p>	<p>Det finns god tillgång på parkeringsplatser som inte nyttjas fullt ut (t.ex. taket gamla Fokus, Miramar). Handikapparkeringsplatserna borde förstöras. Rutorna kan i dagsläget vara för små för att använda bilar med ramp/rullstolslift på ett säkert sätt (fälls ut i "aktern" på bilen eller från sidan, vilket gör att parkeringsrutan kan vara för liten). Pendelparkering för arbetande kan vara i periferin av centrum.</p>	<p>Bjuda in medborgargrupper i planeringsstadiet som ni gör nu. Involvera barn i staden.</p>	<p>Stor betydelse för trivseln. Borde synliggöra t.ex. parken Tusenskönan mer så att fler turister hittar den.</p>	<p>2030 har vi fler mötesplatser kvällstid, en fungerande handel i centrum, en bilfri innerkänsla med mer gågator än idag, bättre cykelnätverk.</p>
<p>Baltic Group Ab gm. Kenneth Eriksson</p>	<p>Med hänvisning till diskussionerna om framtida utbyggnad och utveckling av Mariehamns centrum vill vi, som huvudägare av Fastighets Ab Wigells (Nygatan 9), framhålla att vi ser det som väsentligt att man i denna del av det centrala Mariehamn tillåter högre exploateringsstal och även godkänner högre byggnader, med upp till 8 våningar. Vi ser det som viktigt att man här, förutom kontor och affärslokaler, väsentligt kan öka antalet bostadslägenheter för att få ett livskraftigare centrum. För att uppnå detta måste man kunna bygga på höjden. Naturligtvis är även parkeringslösningarna viktiga med en utbyggnad under jord där olika parkeringsutrymmen är sammankopplade. Samtidigt bör de nuvarande kraven på antalet parkeringsplatser ses över. Från vår sida är vi intresserade att utvärdera en expansion som till viss del innehåller affärs- och kontorsutrymmen men som till stor del innehåller bostäder.</p>				

<p>Ålands Natur & Miljö</p>	<ul style="list-style-type: none"> ●Generellt saknar Mariehamn tydliga entréer. Den lilla stadskärnan saknar visuella inbjudande markörer. Förtydliga, få oss att både se och känna att vi är i city. ●Skapa livfulla mötesplatser (inomhus och utomhus). Det bör finnas mellanting mellan stadsbiblioteket och Arkipelag. Någonstans där det inte är krav på att köpa något för att vistas! Förutsättningar för ett rikt gatuliv i centrum är tre komponenter tillsammans; den närvarande handeln, olika kulturella verksamheter och lättillgängliga förskönade gatustråk. ●Ge förutsättningar för att utveckla de kulturella både i form av permanenta verksamheter och så kallade pop-up event. Det vore ett sätt att uppmärksamma och synliggöra gatoutrymmet på ett trevligt aktivt sätt och förhoppningsvis medför ett ökat engagemang hos stadsborna för de gemensamma offentliga ytorna. ●Försköna med hjälp av de gröna byggelementen. Fokusera starkt på att ta hand om det befintliga trädbeståndet och plantera in nytt material där det saknas eller finns utrymme. Ta hand om de potentiella centrala fickparkerna och uppmuntra till att försköna innergårdarna. Använd i det offentliga lokala material-det ger identitet, lokala arbetstillfällen och en långsiktig hållbarhet. 	<ul style="list-style-type: none"> ●Vi ska ju inte planera ett centrum som en bilpark. De befintliga parkeringshusen ska utnyttjas bättre och den parkering som finns på gata ska begränsas till nödvändig servicetrafik, vilket ger utrymme för olika sorters mötesplatser för människor. ●Anslut aktivt med cykel- och gångstråk till alla parkeringshus för att främja att man kan ta cykel med bilen till stan eller ha tillgång till låncyklar så att man där kan välja att cykla sista biten och på det sätt minska ner på bilkörningen även om man kommer in från landet. ●Det är ohållbart att kräva parkeringsplatser för alla i en liten stad när befolkningen ökar och för ett hållbart samhälle. Staden kan aktivt arbeta för en förändrad bilkultur genom att ge företräde för cyklister och gående i absoluta centrum. Om gaturummet är intressant manar det till lust att gå och röra sig i staden även under vinterhalvåret. Lyft där fram hälsoaspekten likaväl som miljöaspekten. visa på goda exempel för kreativa lösningar från t.ex. Köpenhamn. 	<ul style="list-style-type: none"> ●Å N&M ser samarbetet mellan föreningen och staden som ett gott exempel (Tusenskönan), där föreningen sköter ogrärensning och deltar i utformandet och planeringen av parken, detta ger ett slags tillhörighets- och stolthetskänsla får många samtidigt som staden får hjälp med ansvaret för parkskötseln. Dessutom skapar det nya nätverk, de som "äger" City Mariehamn ska vara mer än näringsidkare och fastighetsägare som ofta har smala och korta perspektiv, i motsats till invånarnas perspektiv som är längre. ●Staden kan vara på plats vid evenemang och offentliga tillställningar där människor också finns-d.v.s. stadshuset måste komma till människorna, inte tvärtom. Var på plats där det händer genom mindre event i samband med de större såsom vid Skördemarknaden, kulturnatten, Open by night etc. ●Engagera skolorna med hjälp av lärarna i korta enkla projekt om stadsbyggnad. ●Arbeta tematiskt månaten under en period med ett fastslaget schema för att få fram synpunkter och goda idéer. Bjud då även in affärsverksamheter in i temat. ●"Anslaget" anslagstavlan är inte död, tvärtom, den utgör fortfarande viktiga små nav i en stad. Så satsa där lite mer på att några få men fina offentliga anslagstavlor får komma fram. 	<ul style="list-style-type: none"> ●Nysatsningen med parken Tusenskönan är förhoppningsvis en nystart också för Mariehamnarnas syn på parker-som deras egna gröna vardagsrum, där var och en äter sin lunch eller ordnar ett evenemang. ●Det är inte bara vi människor som bor i staden, utan också insekter och fåglar bland andra. För dessa varelser är det avgörande att det finns gröna korridorer som stråk genom staden. Detta innebär inte bara grönområden, utan också gröna tak, väggar, planteringar och balkonger dit fjärilar och andra kan ta sin tillflykt. ●Centrum är för människor, inte för bilar. Planera så att det är lätt att ta sig fram med cykel och till fots, att det är det naturliga valet. ●Generellt behöver man kanske inte skilja på "hårda" och "mjuka" värden. Det "mjuka" som människor trivs med (planteringar t.ex.) kan ha en praktisk "hård" effekt som t.ex. avrinning-sområden för dagvatten. Istället för helasfaltering tar man i beaktande klimatförändringens effekter såsom ökad risk för översvämning och bygger in avrinning i planeringen, t.ex. genom "gröna markbeläggningar". Finns också andra finurliga växtarrangemang som kan fånga upp och filtrera dagvatten i stora mängder. 	<ul style="list-style-type: none"> ●Å N&M vill påpeka det faktum att trots att man nu gör upp en delgeneralplan för centrum-området enbart, bör arbeta efter en övergripande helhetsvision för hela staden och hela Åland-det är mycket svårt att särskilja ett område utan att se till helheten. Därför vill vi att även utvecklingen av västra hamnen och Pommern-området ska ses som en del av detta arbete, vilket också underlättar möjligheterna till det naturliga flödet av människors rörelse genom staden. Vi hoppas att denna vision för staden inkluderar Mariehamn som en grön och modern stad som är en stothet för alla på Åland och känd som destination både i Sverige och på fastlandet. ●Mariehamn är navet i det hållbara Åland, här finns lekparker för alla åldrar, från barn till ungdomar, typ skate- och parkourparker och gyminstallationer. Ett livligt salutorg. Göna väggar och tak, uteplatser också uppe på husens tak både för boende och cafébesökare. Intressant arkitektur med åländsk identitet.
				<p>På samma tematik påpekas att klimatförändringarnas effekter med havsnivåhöjning och ökade stormar måste vara ständigt närvarande i planeringen, även om detta kanske innebär att man inte kan eller bör expandera byggnation närmare eller ut i vattnet ur hållbarhetsperspektiv. Utrymmet mellan land och vatten är mycket känslig ur ekologiskt perspektiv men samtidigt det som man helst exploaterar.</p>	
<p>Ålandsbanken gm. Ralf Knaphe</p>	<p>Gör Esplanaden, torg, parkområden mer attraktiva samt till naturliga mötesplatser. Bygg ett fint ute-gym i anslutning till något av stadens områden. Bra tillgänglighet till affärer, parker och torg (parkeringsfrågan). Attraktiva butiker, restauranger och affärer måste finnas i innerstan.</p>	<p>Parkeringsproblematiken måste lösas långsiktigt. Antingen genom parkeringshus ovan mark med bra bussförbindelser i anslutning till centrum eller genom utökad underjordisk parkering. Alla pengar som staden får in från friköpta parkeringsplatser bör öronmärkas för att lösa parkeringsproblematiken och för att eventuellt hjälpa till bygga ovannämnda lösningar. Ett bolag borde kanske bildas med de olika storägarna i stadskärnan och med Mariehamns stad för att med gemensamma resurser bygga en hållbar lösning istället för att var och en skall bygga och planera sin egna lösning.</p>	<p>Olika informationstillfällen, tävlingar, skolor, förskolor, samt lägg upp planer och förslag på nätet. För att öka intresset ge något bra tillvinnande ide.</p>	<p>Säkert mycket viktigt. Tror att det är viktigt att få bort trafiken från gatorna i centrum och få till mjukare gårdsgator med planteringar för att öka trivselen för alla. Det är sedan viktigt att någon underhåller det man bygger/sätter dit.</p>	<p>Förhoppningsvis är Mariehamns centrum åter ett ställe man vill besöka både som Ålänning men också som turist. Jag tycker det är en skam att vi på Åland inte har mera att erbjuda våra besökare som kommer hit. Vi skulle åtminstone behöva få en inglasad turbåt med "hop on hop off" funktion typ lika som Stockholm har till Fjäderholmarna. Det är otroligt konstigt att det som de flesta Ålänningar helst vill göra på somrarna inte finns tillgängligt för våra besökare. Verksamheten skulle gärna få gå "back" bara vi har något att erbjuda dem förutom Äventyrsgolven (som tur var finns den). En större utomhusbassäng skulle också stå högt på önskelistan. När det är en kall sommar som denna är den ett fint komplement till att simma i sjön. När det blir en varm och fin sommar går det tyvärr inte att simma i sjön p.g.a. alla alger. En sådan bassäng borde inte vara en så stor investering då fler och fler privata hushåll har relativt stora bassänger på bakgårdarna.</p>

<p>Nobel Fastigheter Ab Eriksson Capital Ab</p>	<ul style="list-style-type: none"> ●Underjordisk parkering som är lättillgänglig från huvudlederna. ●Förtätning och bostäder i absoluta centrum; Det skapar mera folk i rörelse, vilket blir trevligare, tryggare och skapar mera underlag för verksamheter. ●Användning av gårdsgator som komplement till gågatan; Gator där fotgängare, cyklister och bilar samsas om ytan. Detta skapar lägre hastigheter, fortfarande biltillgänglighet i staden men med begränsad framkomlighet. Gör att gatorna styrs av fortångare istället för bilister. Trafik bidrar också till liv och rörelse. ●Koppla ihop centrum med Östra hamnen. Att tryggt och lättillgängligt nå vattnet skulle höja sjöfartskänslan i Mariehamn som helhet. ●Utnyttja tak till park, odling, caféer etc. ●Sociala mötesplatser på centrala ställen, områden där man vill vistas och som inte alltid behöver innebära en kostnad för individen; Möjlighet till aktiviteter för alla åldrar i anslutning till varandra, såsom en större lekplats dit barnfamiljer kan söka sig, utegym, bouleanor och skatepark. Användning av flyttbara prefabricerade betongskateramper och bänkar på en del av ytan som akn användas för att spola isbana på till vintern. Viss inspiration kan tas från detta större projekt i Lund (http://www.lund.se/Medborgare/Uppleva--gora/Flikar-Uppleva-och-gora/Nyheter/Skateanlaggning-i-Stadsparken/). 	<ul style="list-style-type: none"> ●Under jord och lättillgängligt från huvudlederna för att undvika onödig trafik på gatorna i absoluta centrum och göra tröskeln att ta sig in i staden mentalt lägre; Det är ingen poäng att alla tomtägare bygger sin egen parkeringslösning med dyra samt utrymmeskrävande upp- och nedfarter. ●Staden bör bolagisera parkeringsverksamheten och själv kontrollera de stora parkeringshusen. ●Förse stadens parkeringshus med en betalningslösning med bom (möjlighet att skapa olika typer av månad/års/veckokort samt kunna ha 1-2 timmars gratis parkering). ●Även gatuparkeringen i absoluta centrum bör kosta för att minska trafikbelastningen på stadens gator (genom att ha 1-2 timmar gratis i parkeringshusen under jord medan gatuparkering kostar styr förstås även parkering mot parkeringshusen). 	<ul style="list-style-type: none"> ●Ge projektet en egen online samlingsplats där man enkelt skicka in åsikter och idéer, öppna forum finns tillgängliga för diskussion och projektets fortskridande kan uppdateras (inspiration kan finnas från www.drommenomboras.se). Koppla ihop det med sociala medier för att skapa lätt synlighet och marknadsföringskanal. ●Centrumgruppen är ett befintligt forum som förstås kan utvecklas vidare. ●Inkludera barn och ungdomars konkreta idéer tex genom tävlingar i skolor. 	<ul style="list-style-type: none"> ●Samtliga har stor betydelse för en modern stad och en stad med långsiktig överlevnad. De skapar stadens varumärke och är en viktig profil för inflyttning. De skapar också en stad man kan vara stolt över. ●Gröna rum och mjuka värden hjälper till att skapa sociala ytor man vill spendera tid på vilket är viktigt för att knyta ihop en stads verksamheter. Restauranger, butiker, bostäder och kontor kommer inte att lyckas i det långa loppet om omgivningarna inte är tilltalande. 	<p>Förhoppningsvis mera bostäder, en blandning av små och stora butiker, restauranger, service samt sociala mötesplatser som aktiverar människor.</p>
<p>Vår uppfattning äe att det finns från stadsförvaltningen och de folkvalda politikerna finns en enighet i att Mariehamns stads ska utvecklas genom nybyggen och förtätning som i sin tur stimulerar till ökad inflyttning och verksamhet i centrum. Det behövs inte flera diskussioner utan det som krävs är att faktiskt agerande sker.</p> <p>Beträffande detaljnivån tror vi att det är viktigt att sätta enkla riktlinjer med vilka begränsningar som gäller i vilka områden samt vilken typ av verksamhet och funktion som önskas i dessa snarare än att man planerar varje kvarter och därmed låser fastigheternas möjligheter (inspiration www.drommenomboras.se).</p> <p>Man måste våga acceptera att trots stadens litenhet är varje tomt och varje läge ett särfall med skilda förutsättningar och man måste våga ta ställning från fall till fall.</p> <p>Det är känt att Eriksson Capital för flertalet år sedan påbörjade ett projekt för att exploatera Mariehamns kanske mest centrala tomter, Torggatan 6-10. Projektets framskridande är avstannat efter överklaganden. Till följd av detta har vi även skissat på ett nytt koncept kring tomten, med minskade ytor och i en mer arkitektoniskt spännande stil, men fortfarande med Mariehamns mått mätt ett väldigt stort projekt.</p> <p>Faktum är att det är svårt att få lönsamhet i något av dessa projekt under de förutsättningar som idag finns med parkeringskraven i staden. Det spelar ingen roll hur högt vi bygger, hur massivt det blir, eller om Telegrafhuset är kvar eller inte. Till följd av dagens parkeringsnorm blir kostnaderna per parkeringsplats för hög.</p> <p>För Mariehamns stad är parkeringsfrågan en infrastrukturinvestering som gör staden mer tilltalande för såväl besökare, boende, näringsidkare och fastighetsägare. Centrums attraktionskraft är det som skapar möjligheter till stadens tillväxt och framtida skatteintäkter, inte bara de enskilda fastighetsägarna gynnas av smidiga parkeringslösningar.</p>					
<p>City Mariehamn gm. Alexandra Walk-Liljeroos</p>	<p>City Mariehamn arbetar för ett attraktivt och lönsamt centrum för boende, besökare och verksamhetsidkare. Målsättningen är att tillsammans med verksamhetsidkare, fastighetsägare och Mariehamns stad verka för utvecklandet av Mariehamns centrum. City Mariehamn arrangerar många evenemang med syfte att göra centrum levande med utbud och folkvimmel. När det gäller centrumutveckling och centrumfrågor bör fortsatt stöd och utvecklat samarbete mellan Mariehamns stad och City Mariehamn vara en prioritet.</p> <p>En attraktiv och levande centrumkärna är en viktig faktor för att attrahera medborgare, företag och arbetskraft till Mariehamn och Åland. Då blir allt viktigare att åstadkomma mångfald och ett rikare stadsliv. Centrumkärnan måste fyllas med människor eftersom folkvimlet skapar attraktivitet och ger samtidigt kundunderlag för stadens utbud av varor och tjänster. En stad som Mariehamn kan konkurrera om boende som uppskattar närheten till hav och natur såväl som stadsliv. Det gäller att skapa en lockande livsmiljö som attraherar till kvarboende och inflyttning. För detta behövs i första hand mera bostäder i Mariehamns centrum. För att få igång byggnationen bör man se över parkeringsnormen samt besluta sig för höga hus som får byggas. Målet bör vara att möjliggöra byggnation för dem som är villiga att satsa och investera i Mariehamn. Delgeneralplanen bör vara formulerad så flexibel och möjliggörande som lagen tillåter när det gäller byggnation. Detta för att man inte kan förutspå framtidens byggnationsbehov. Vi vill också framföra att parkeringsnormen behöver luckras upp. Dagens krav innebär stora extrakostnader för de som står i beråd att producera nya fastigheter. Att bygga en parkeringsplats under marknivå kostar ca 25-50 000 euro per plats. Detta i sin tur påverkar priset på fastigheten i anslutning till parkeringen och kan således göra boende och verksamhetsidkande i centrum för dyrt. Genom att luckra upp bestämmelserna kan Mariehamns stad bidra till utvecklingen av centrum.</p> <p>City Mariehamn vill föra fram förtätning som ett viktigt begrepp då delgeneralplanen görs. Mariehamns centrum kan "växa inåt" och på höjden. Förtätningen sparar värdefull natur, grönområden, och skog samt leder till minskat transportbehov och därmed mindre utsläpp. Minskad biltrafik i absoluta stadskärnan är tidens melodi och något som också Mariehamn bör eftersträva för att upplevas som en modern och grön stad. Vikten av ett tillgängligt centrum får dock inte åsidosättas. Avvecklandet av biltrafiken i centrum bör därför ske successivt och först när ordentliga nya lösningar finns. Byggnation av nya parkeringsplatser bör ske efter utredning av det egentliga behovet, samt, som nämnts ovan, med uppluckrade bestämmelser rörande parkeringsnormer. Vi hänvisar till det utlåtande Ålands Näringsliv skrev i frågan.</p>				
<p>Rörande parkeringsplatser kan annu nämnas den växande trenden "parklets". Detta betyder att restaurang-/caféinnehavare eller andra verksamheter kunde hyra parkeringsplatser av stan för att upprätta t.ex. uteserveringar. Detta skulle kunna göra Mariehamn mera levande, samtidigt som det möjliggör att lyfta in "gröna rum" i stadsbilden och ger stan en personlig "touch". Det här är också ett exempel som skulle möjliggöra lite mera flexibilitet samt möjlighet att pröva på. City Mariehamn förespråkar att "våga prova". Alla lösningar behöver inte vara permanenta utan bör finnas mån att testa och sedan återställa om utfallet så kräver.</p> <p>Den nya delgeneralplanen bör utformas så att ett naturligt flöde möjliggörs. dagens Mariehamn tillåter inte ett sådant flöde. Man behöver fundera på centrums gränser i framtiden och redan nu när denna delgeneralplan tas fram beakta dessa. Idag utvecklas Västerhamn som ett skilt projekt, men målsättningen bör vara ett naturligt flöde mellan Västerhamn och centrumkärnan. Vägen från Västerhamn, till centrumkärnan och vidare till Österhamn behöver knytas samman och uppfattas som en helhet. Mariehamn styrka är havet och det unika läget; centrumplaneringen bör ta detta i beaktande och se dessa delar av Mariehamn som en helhet.</p> <p>City Mariehamn är mån om att de planerade satsningarna på Nygatan som restauranggata verkställs. Vi upplever att denna satsning skulle höja centrums attraktivitet och att den bör prioriteras då det gäller utvecklandet av Mariehamn. Också torget behöver ses över och planeras om då det inte är en fungerande helhet idag. Torget behöver vara en mysig mötesplats som möjliggör handel och upplevelser - stadens mittpunkt. Bussplan behöver omformas så att det blir en smidig knutpunkt från vilken all kollektivtrafik utgår.</p> <p>City Mariehamn efterlyser en näringslivskonsekvensanalys då delgeneralplanen tas fram. Hur påverkar de beslut som tas näringslivet idag och på sikt? Tillgänglighet och framkomlighet behöver också tas i beaktande. Mariehamn har potential att bli nordens mest tillgängliga stad.</p>					